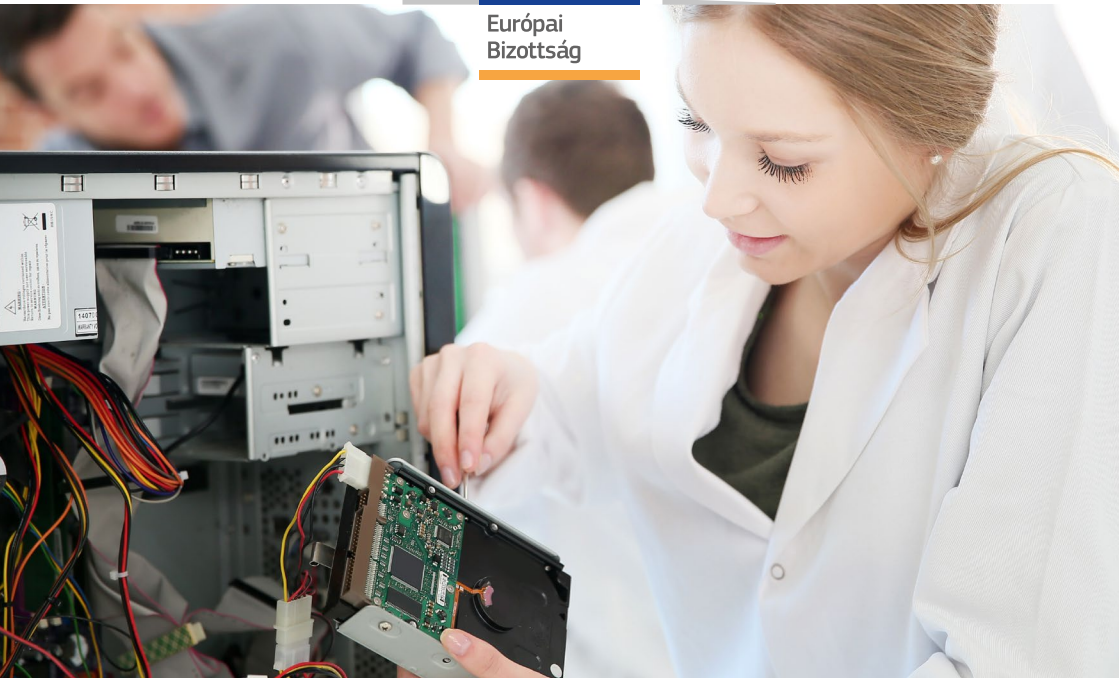

Európai
Bizottság

Rövid útmutató az EU szakképzés terén végzett tevékenységeiről

Szakképzés

Az alábbi információk esetleges felhasználásáért sem az Európai Bizottság, sem pedig a Bizottság nevében eljáró más személy nem tehető felelőssé.

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2018

© Európai Unió, 2018

A további felhasználás a forrás feltüntetése esetén engedélyezett.

Az Európai Bizottság dokumentumainak további felhasználására vonatkozó politikát a 2011/833/EU határozat (HL L 330., 2011.12.14., 39. o.) szabályozza.

Az európai uniós szerzői jogi védelem alatt nem álló fényképeket és más anyagokat a szerzői jog tulajdonosának előzetes engedélyével lehet csak felhasználni vagy többszörözni. Engedélyért közvetlenül a jogtulajdonosokhoz kell fordulni.

Minden kép © Shutterstock, hacsak nincs másképp jelezve.

PDF	ISBN 978-92-79-81410-5	doi:10.2767/24721	KE-04-18-279-HU-N
PRINT	ISBN 978-92-79-81397-9	doi:10.2767/18303	KE-04-18-279-HU-C

Rövid útmutató az EU
szakképzés terén
végzett tevékenységeiről

Az Európai Unió és a szakképzés

Az Európai Bizottság nemzeti kormányokkal, munkaadókkal, szakszervezetekkel és EU-n kívüli országokkal működik együtt annak érdekében, hogy:

- javítsa a szakképzés minőségét;
- javítsa az ágazaton belül az oktatást és a képzést;
- a tanfolyamokat jobban összekapcsolja a munkaerőpiaccal.

Ezt a szerepet a 2002-es koppenhágai nyilatkozatban rögzítették, amikor is az EU-tagállamok közös prioritásokban és stratégiákban állapodtak meg a készségek és képzettségek elismerésére szolgáló, Európa-szerte alkalmazott rendszerek népszerűsítésére.

A kötelezettségvállalás teljesítése érdekében a Bizottság arra törekszik, hogy minden polgár számára lehetőséget teremtsen új készségek elsajátítására – akár az iskolában, a főiskolán, az egyetemen vagy képzési központokban; gyakorlati képzések és munkaalapú oktatás részeként; vagy a munkahelyen belüli vagy kívüli, nem formális vagy informális oktatás keretében. Tehát ki kell építeni és meg kell erősíteni a szakképzés felé vezető „útvonalakat”. A következő oldalon néhány főbb útvonalat mutatunk be a szakképzés felé.

© Európai Bizottság

“Amikor Európa munkaadóinak 40%-a nem talál megfelelő készséggel rendelkező embereket az üres álláshelyek betöltésére, a szakképzettség jelenti a karrier alakításának egyik legjobb módját. A szakképzésnek kell a fiatalok első számú választásává válnia, és lehetővé kell tennie a felnőttek számára, hogy a munkaerőpiac igényeinek megfelelően folyamatosan tovább- és újraképezzék magukat.”

Marianne Thyssen

Foglalkoztatásért, a szociális ügyekért, valamint a munkavállalói készségekért és mobilitásért felelős biztos

A szakképzés útvonalainak ismertetése

Szakmai alapképzés

Általában az iskolákban történik, a munka világába való kilépés előtt.

Szakmai továbbképzés

Szakképzés az alapképzés befejezése után – vagy a munkába állást követően.

Tanulószerződéses gyakorlati képzés

Országosan elismert szakképesítés megszerzésével járó formális szakképzési rendszerek, amelyek az oktatási vagy képzési intézményekben folytatott tanulást ötvözik a vállalatoknál és egyéb munkahelyeken folytatott alapvető munkaalapú tanulással. Jellemzője a tanulószerződéses gyakorlati képzésben részt vevő személy, a munkáltató és/vagy a szakképzési intézmény közötti megállapodás, amelynek alapján a tanuló a munkájáért bérben és/vagy juttatásban részesül.

Nem formális és informális szakoktatás

A nem formális és informális tanulási folyamatok teljes körét magában foglalja – az általánosabb és a szakmaibb folyamatokat is.

Az EU prioritásai a szakképzésre vonatkozóan 2020-ig

Arigai következtetéseiben (2015 júniusa) az EU, a tagjelölt országok, az EGT-országok, az EU szociális partnerei, a Bizottság, valamint az európai szakképzési szolgáltatók megállapodtak a 2015–2020-as időszak célkitűzéseiben:

- A **munkahelyi környezetben történő tanulás** minden formájának népszerűsítése, különös tekintettel a fizetett gyakorlati képzésekre, szociális partnerek, vállalkozások, kamarák, valamint szakképzés-szolgáltatók bevonásával, továbbá az innováció és a vállalkozói szellem ösztönzésével.
- A **szakképzés minőségbiztosítási mechanizmusainak** továbbfejlesztése az európai minőségbiztosítási referenciakeret ajánlásai szerint, és – a minőségbiztosítási rendszerek részeként – folyamatos tájékoztatás és visszajelzés biztosítása a szakmai alap- és továbbképzési rendszerekben, az oktatási eredmények alapján.
- Annak javítása, hogy a **szakképzéshez mindenki hozzáférjen**; ennek érdekében rugalmasabb és átjárhatóbb rendszerek alkalmazása, nevezetesen hatékony és integrált iránymutatási szolgáltatások kínálása, valamint a nem formális és informális oktatás hitelesítésének elérhetővé tétele.
- A **fő kompetenciák további megerősítése** a szakképzési tantervben, és hatékonyabb lehetőségek biztosítása a készségek fejlesztésére a szakmai alap- és továbbképzéseken keresztül.
- Szisztematikus megközelítések és lehetőségek bevezetése a szakképzésben dolgozó tanárok, oktatók és mentorok **kezdeti és folyamatos szakmai fejlesztésére mind iskolai, mind munkahelyi környezetben**.

Új készségek európai menetrendje

Az új készségek európai menetrendje (2016) tíz kulcsfontosságú tevékenységet emel ki, három prioritási területen.

1. A készségek minőségének és relevanciájának javítása Európa-szerte:

- továbbképzési útvonalak;
- kulcskompetenciák keretrendszere;
- a szakképzés mint első választás;
- digitális készségekkel és munkahelyekkel foglalkozó koalíció.

2. A készségek és képzettségek láthatóbbá és összehasonlíthatóbbá tétele:

- az Európai Képesítési Keretrendszer áttekintése;
- EU-s készségfelmérő eszköz harmadik országbeli állampolgárok számára.

3. A készségekkel kapcsolatos információgyűjtés és tájékoztatás javítása a jobb pályaválasztás lehetővé tétele érdekében:

- az Europass felülvizsgálata;
- az agyelszívás elemzése;
- a készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés terve;
- a felsőfokú végzettségűek pályakövetésére irányuló kezdeményezés.

A készségekkel kapcsolatos kihívások napjainkban, valamint a megoldások

Strukturális munkaerőhiány

Az európai
munkaadók

40%-a

nem talál
megfelelő
készségű
embereket az
üres álláshelyei
betöltésére

Európa magasan képzett munkaereje megalapozza szociális modellünket és gazdasági növekedésünket. Európa szaktudásának fenntartása és javítása érdekében a politikai döntéshozók és a munkaadók folyamatosan arra törekednek, hogy megszüntessék a készségek terén fennálló hiányosságokat, valamint a készségkereslet és -kínálat közötti eltéréseket, amelyek akkor lépnek fel, ha túl sokan (vagy túl kevesen) rendelkeznek megfelelő készségekkel egy foglalkozás betöltéséhez. Az EU válaszáának egyik központi eleme az online **készségkörkép** platform, amely az adatokat hasznos, pontos és időszerű információgyűjtésre használja, hogy a politikai döntéshozók tájékozott döntéseket hozhassanak a készségekkel kapcsolatban. 2016-ban a Bizottság elindította a **készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés tervét**, amely megadja az ipari ágazat érdekelt feleinek a készségek terén fennálló hiányosságok megszüntetéséhez szükséges, tényeken alapuló iránymutatást.

Alapkészségek

Az európai felnőttek

25%-a

számára
nehézséget jelent
az olvasás, az
írás, a számolás
vagy a digitális
alapkészségek

Az embereknek számolási, olvasási és digitális alapkészségekre van szükségük ahhoz, hogy munkát találjanak, megőrizzék a munkájukat vagy jobb munkát találjanak, és szerepet játsszanak a társadalomban. 2016-ban az Európai Tanács elfogadta a kompetenciafejlesztési pályák kezdeményezést, hogy az alapvető készségekben elmaradást mutató polgárok lehetőséget kapjanak készségeik megerősítésére és akkreditálására. A tagállamok a **kompetenciafejlesztési pályákat** készségfelméréssel, személyre szabott képzéssel és készségelismeréssel fogják biztosítani, helyi tájékoztatási, iránymutatási és támogatási szolgáltatások révén.

A gyakorlati képzések és a munkahelyi környezetben történő tanulás

860 000

gyakorlati képzést kínáltak fel A Tanulószerződéses Gyakorlati Képzés Európai Szövetségének érdekelt felei a 2013-as indítás óta

A gyakorlati képzések és a munkahelyi környezetben történő tanulás a munkahelyteremtés és a növekedés egyik motorja, azonban csak kevesen használják ki ezeket a lehetőségeket. Ezért **A Tanulószerződéses Gyakorlati Képzés Európai Szövetsége** célul tűzte ki a szakképzés kínálatának, minőségének, megítélésének, illetve az ilyen képzésben részt vevő személyek mobilitásának az elősegítését. A Bizottság kommunikációs kampányokkal is javítja a gyakorlati képzés és a munkahelyi környezetben történő tanulás vonzerejét, például az **Szakmai Készségek Európai Hetének** megszervezésével. Ezenkívül a Bizottság az **Erasmus Pro** (az Erasmus+ program része) hosszú távú mobilitási lehetőséggel új külföldi képzési módokat is bevezet. Végül, az **ifúsági garanciaprogramon** keresztül a tagállamok jelentős erőfeszítéseket tesznek a gyakorlati képzési lehetőségek növelésére.

Munkavégzéshez szükséges készségek

A vállalatok

46%-a

úgy gondolja, hogy a jövőbeli fejlődéshez a szakmai készségek a legfontosabbak

A vállalatoknak számos készségre van szükségük az üzletmenet-folytonosság és a növekedésük biztosítása érdekében. A vállalatok által a jövőbeli üzleti fejlődésük szempontjából legfontosabbnak minősített három készség a szakmai készségek (technikai, gyakorlati vagy munkaszpecifikus készségek), az ügyfelekkel való jó bánásmód készsége, valamint a csapatmunkára való készség.

A szakképzés bölcs döntés a polgárok részéről

A szakképzésben végzetek gyorsabban találnak munkát, mint az általános oktatásban (a felső középfokú oktatásban és a középfokú oktatást követő nem felsőfokú oktatásban) részesülő társaik. Emellett többet keresnek, mint az általános végzettséggel rendelkezők. Ezért ha, mint sokan mások, Ön is a tanulási formák gyengébb változatának tekinti a szakképzést, ideje megváltoztatni a véleményét.

Milyen előnyökkel jár a tanulók számára?

A szakmai képzés megszerzése a leggyorsabb módja karrierje beindításának. A szakképzésben részt vevő diákok nagy többsége nemcsak hogy a végzés után rövid időn belül munkát talál, de képzésük a fizetésükre is igen pozitív kihatással van. Ráadásul az innováció fékezhetetlen tempója miatt egyre fontosabb, hogy életünk folyamán frissítsük tudásunkat – egyes foglalkozások esetén előtérbe kerül az automatizálás, mások az új technológiával megváltoznak.

Miért megfelelő az idő arra, hogy képezzük magunkat?

Azok, akik kihasználják a szakképzést, nagy eséllyel nagyobb szakmai elégedettséget élhetnek át, mivel a technológiai változások tekintetében előnyben vannak a versenytársaikhoz képest. Egyre több izgalmas, új, magasan képzett munkavállalóknak szóló karrierlehetőség is megnyílik előttük.

Mit tesz az EU a szakképzés, valamint az egész életen át tartó tanulás előmozdítása érdekében?

Az Erasmus+ szakmai gyakorlatoktól kezdve az Európai Szociális Alap projektjein át az ifjúsági garancia hátterű gyakorlati képzésekig több százezer európai polgárt támogattak EU-programok és kezdeményezések keretében a minőségi szakképzéshez való hozzáférésben.

A szakképzést végzettek

60%-a

a tanulmányai befejeztétől számított egy hónapon belül megtalálja az első tartós munkahelyét (ez az arány hat hónapon belül 80%-ra nő)

A szakképzésben részt vevő diákok

85%-a

elégedett az elsajátított készségeivel

A magasan képzett munkaerőt igénylő új álláshelyek számát illetően

+21%

növekedésre lehet számítani 2015 és 2025 között, az alacsony képzettségű munkavállalóknak viszont 17%-kal kevesebb lehetőségük lesz.

Évente több mint

120 000

szakképzésen részt vevő tanuló és gyakornok és kb. 20 000 alkalmazott használja ki az európai mobilitási lehetőségek előnyeit.

Az Európai Szociális Alap

6,7 milliárd eurót fektet

a szakképzésbe, és 7,2 milliárd eurót az egész életen át tartó tanulásba (2014–2020).

Az Európai Bizottság egyik fő prioritása a 2015–2020-as időszakra a szakképzés Európán belüli népszerűsítése és kiépítése. Ez a brosúra széles körű áttekintést nyújt Európa jelenlegi szakképzési környezetéről, valamint arról, hogy az EU hogyan próbálja azt megerősíteni. Kiemeli a szakképzés fontosságát, illetve ennek előnyeit mind az egyének, mind a vállalkozások számára, és az EU-programok és kezdeményezések eddigi eredményeit az ágazatban.

Letöltheti kiadványainkat, vagy feliratkozhat ingyenesen az alábbi címen:
<http://ec.europa.eu/social/publications>

Amennyiben szeretne rendszeresen értesülni a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatóságát érintő legfrissebb hírekről, iratkozzon fel Social Europe című elektronikus hírlevelünkre az alábbi címen: <http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

www.facebook.com/social europe

https://twitter.com/EU_Social

#EUVocationalSkills

#DiscoverYourTalent

